

POVYK

NOVINKY V OBCI

- Vyčistili jsme pronajatý pozemek po celé délce farské zahrady. Na hranici pozemku jsme zbudovali ve spolupráci s panem farářem plot s vjezdovou bránou pro příležitostné využití. Plocha bude osazena travním semenem a vznikne tak uklizená, rozšířená plocha určená nejen k parkování.
- Na přelomu září a října dojde k výměně oken na Poště, jelikož po letech přestali plnit nejen svoji estetickou, ale rovněž praktickou funkci – loupou se a netěsní.
- Na základě místního jednání podnikáme kroky k vybudování nové příjezdové cesty k místním garážím. Do oblasti bychom rádi před realizací stavby dovedli elektrickou energii a celou lokalitu bychom rádi odvodnili tak, aby vznikl bezpečný a přístupný prostor jak ke garážím, tak k odpočinkové workoutové zóně.
- Nadále pracujeme na dokončení zasíťování pozemků v lokalitě v zahradách u školy, k Příbrami a za kostelem

Výpis z veřejného zasedání zastupitelstva 3/2026 ze dne 24. 6. 2026

1. Kontrola usnesení z veřejného zasedání ze dne 6. 5. 2026
2. Schválení Smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu JMK na podporu památek místního významu
3. Schválení Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene – přeložka kabelové skříně NN na poz. 357/1 – u č. p. 299
4. Schválení Smlouvy o dílo se spol. MINUTKY.CZ s.r.o. na zpracování pamětní knihy
5. Schválení návrhu závěrečného účtu obce Vysoké Popovice za rok 2025
6. Schválení účetní závěrky obce Vysoké Popovice za rok 2025
7. Projednání žádosti o odkoupení pozemku – předzahradky pí Šimkové, část KN 48/4 a 48/8
8. Vzetí na vědomí rozpočtové opatření 2/2026
9. Schválení účetní závěrky ZŠ a MŠ Vysoké Popovice za rok 2025

Výpis z veřejného zasedání zastupitelstva 4/2026 ze dne 16. 9. 2026

1. Kontrola usnesení z veřejného zasedání ze dne 24. 6. 2026
2. Schválení systému spolufinancování sociálních služeb ORP Rosice pro rok 2027
3. Schválení Smlouvy o smlouvě budoucí o zřízení věcného břemene – kabelové vedení nízkého napětí - novostavba p. Nováčka na poz. 617/7, 617/8, 68, 835/1
4. Schválení smlouvy o zřízení služebnosti – ČEZ, a.s. Systém varování obyvatelstva
5. Schválení smlouvy o zřízení věcného břemene - služebnosti pro Správu železnic, s.o.
6. Schválení smlouvy o termínovaném účtu s indexovou sazbou, vklad 2 mil. Kč
7. Schválení smlouvy o termínovaném účtu s indexovou sazbou, vklad 5 mil. Kč

VÝZVA

Vážení spoluobčané, milí přátelé naší obce, v roce **2028** si připomeneme významné jubileum — **800 let od první písemné zmínky o naší obci**. Při této příležitosti připravujeme **retrospektivní publikaci**, která zachytí historii, proměny i každodenní život našich předků i současníků.

Aby byla publikace co nejúplnější, **znovu se na vás obracíme s prosbou o zapůjčení historických fotografií, pohlednic, dokumentů či jiných materiálů**, které se vztahují k historii obce nebo k životu jejích obyvatel.

Hledáme zejména:

- staré fotografie domů, usedlostí, hospodářství a veřejných budov,
- snímky z obecních událostí, slavností či spolků,
- rodinné fotografie dokumentující život v minulosti,

- staré dokumenty, dopisy, smlouvy, výřezy z novin,
- jakékoli zajímavé artefakty či vzpomínky, které by mohly publikaci obohatit.

Všechny materiály budou digitalizovány a následně bezpečně vráceny majitelům.

V případě zájmu rádi uvedeme jméno dárce či zapůjčitele v seznamu přispěvatelů.

Velmi děkujeme těm, kteří již na výzvu zareagovali a dokumenty ze svých rodinných archivů nám poskytli. Pokud i vy můžete přispět nebo máte jakékoli dotazy, prosíme, kontaktujte nás na:

kronikar@vysoke-popovice.cz,

obec@vysoke-popovice.cz

nebo nás navštivte na obecním úřadě během úředních hodin.

S poděkováním

Jiří Mrkos, kronikář obce, a OÚ Vysoké Popovice

UZAVŘENÍ VOLEBNÍHO OBDOBÍ

Vážení občané, volební období 2022 – 2026 se pomalu blíží ke svému závěru, a tak mi prosím dovolu krátké shrnutí našich úspěchů a neúspěchů.

Za zásadní nezdar vnímáme neúspěšné dotační řízení na stavbu Tělocvičny ZŠ. Její vybudování bylo jedním z našich hlavních cílů, ale bohužel ani při opakovaném podání žádosti o dotaci jsme nebyli v řízení úspěšní.

Naše tělocvična nemá být „jen“ tělocvičnou, ale má se stát místem, které má přispět ke zkvalitnění života v naší obci. Svě si v ní mají najít děti v hodinách tělocviku, sportovci, knihomolové i milovníci kultury. A měla se rovněž stát prostorem k pronájmu pro soukromé účely. Jelikož se žádný podobně multifunkční prostor v obci nenachází, věříme, že její dostavba bude cílem i pro další zvolené zastupitelstvo.

Dále před sebou „tlačíme“ opravu stavidla v Doubí, kde došlo ke stavební chybě již při původní realizaci a následky v podobě protékající hráze neseme do dnešních dní. Ačkoliv jsme zatím vždy našli, byť funkční, ale zcela provizorní řešení, oprava hráze naši obec čeká a nemine.

Za ne příliš povedenou akci pokládáme stavbu optické sítě, která na mnoha místech ani po 9 měsících není funkční. Tento neúspěch není naší vinou, nicméně vnímáme, že celá stavba byla problematická, chaotická a pro občany obtěžující.

Co se nám naopak podařilo, je soustavná podpora, výstavba sportovišť a podpora rozvoje cykloturistiky. Upravili jsme dětské hřiště pod školou, které trvale opatřujeme novými herními prvky. Pořídili jsme nový workout, také tartanový povrch na hřišti u školy, za účasti širší veřejnosti jsme

se konečně „poprali“ s ledovou plochou. A v posledním roce jsme zbudovali za podpory místního pana faráře beachvolejbalové hřiště.

Trvale budujeme novou infrastrukturu – kanalizace, vodovody, chodníky i komunikace, snažíme se zvyšovat občanskou vybavenost, rozšiřujeme síť veřejného osvětlení, pracujeme na zelených projektech a také na péči o památky místního významu.

Zvýšenou péči věnujeme naší místní škole, kde jsme zrekonstruovali půdní vestavbu, škola dostala novou střechu, na níž jsou panely fotovoltaické elektrárny s 2 bateriemi uložště a nyní již funkční skupinou sdílení – elektřinu z FVE tak využívají všechny obecní budovy. Dále v budově školy došlo k sanaci sklepních prostor a v neposlední řadě k pořízení klimatizačních jednotek v učebnách a v MŠ.

Společenský život nám významným způsobem ovlivňuje ryze obecní podnik Pyxla, která se v teplejších měsících stala sportovně-kulturně-společenským centrem. V měsíčních intervalech aktivně podporujeme setkávání seniorů, hřiště pod školou a Pyxla se stala centrem většiny tradičních akcí – letní kina, letní zábavy, promítání dokumentárních filmů Dokklub, tradiční pouť, hody, Cesta pohádkovým lesem, dýňování, setkání se svatým Mikulášem a v neposlední řadě oblíbené rozsvěcování vánočních stromů.

Myslíme si, že se nám daří spolupracovat se všemi funkčními organizacemi a spolky, ať už se jedná o ZŠ a MŠ Vysoké Popovice, Římskokatolickou farnost Vysoké Popovice, SK Vysoké Popovice nebo jednotkou sboru dobrovolných hasičů. Všechny zmíněné nejen finančně podporujeme, ale společně pořádáme kulturní a společenské akce a snažíme se společně pracovat ve prospěch našich občanů a na tom, aby se jim v naší krásné obci dobře žilo.

Naši občané mohou získávat potřebné informace na našich nových webových, facebookových i instagramových stránkách.

Hlášení zasíláme prostřednictvím emailu od letošního léta mají občané k dispozici novou obecní aplikaci, která informuje o všem potřebném.

Závěrem dovoluji poděkovat všem zaměstnancům obecního úřadu Vysoké Popovice, včetně našich obětavých dohodářů, všem členům zastupitelstva, dámám z místní Pošty Partner, našim skvělým kronikářům, dále našim knihovnicím, kolektivu ze ZŠ a MŠ, v neposlední řadě také dámám, připravujícím Pyxla kvíz a další společenské akce, našemu IT specialistovi a vůbec všem, kteří jakkoliv přispěli místní komunitě.

Petra Hanáková

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V červenci zemřeli Pavel Piterna a Štěpán Švagrik.

V srpnu zemřela Olga Batelková.

Čas ubíhá a nevrací, co vzal.

Jen láska, úcta a vzpomínky v srdcích zůstávají dál.

Upřímnou soustrast.

PODZIM V NAŠÍ ŠKOLE

Bezpečnější zázemí, moderní technologie i radost z objevování

Prázdninové měsíce u nás ve škole rozhodně nebyly ve znamení odpočinku. Využili jsme je k řadě úprav a vylepšení, díky nimž je nyní prostředí pro děti modernější, bezpečnější a podnětnější. Rádi bychom se s vámi podělili o to, co všechno se u nás událo a na co se v novém školním roce těšíme.

Bezpečí a komfort na prvním místě

Velkou proměnou prošlo vnitřní vybavení školy. Ve třídách máme nově natřené dveře, o jejichž pečlivou renovaci se postarali pracovníci obecního úřadu. Velké poděkování patří jim i obci – opravené dveře přispívají nejen k estetice prosvětlenému prostředí, ale také k vyšší bezpečnosti a celkovému komfortu při výuce.

Na bezpečnost klademe důraz i v oblasti zdraví. Ještě před nástupem dětí absolvoval celý pedagogický i provozní sbor školy intenzivní společný kurz první pomoci. Náš tým je tak dokonale připraven rychle, klidně a správně zareagovat v případě jakékoli nečekané situace.

Zlepšení se dočkala také školní kuchyně, kde proběhla instalace nové, moderní digestoře. Ta zajistí mnohem účinnější odvětrávání, a vytvoří tak výrazně příjemnější a bezpečnější zázemí pro naše kuchařky, které den co den s péčí připravují obědy pro všechny děti.

Moderní technologie ve službách rodičů i žáků

Držíme krok s moderní dobou a přinášíme novinky do komunikace i zabezpečení. Budova školy je nyní osazena **novým čipovým systémem u vstupu**, který je plně propojen

s oblíbenou aplikací Edupage. Rodiče tak mají skvělý přehled a jistotu – snadno si mohou zkontrolovat, kdy jejich potomek bezpečně dorazil do školy. Jde o další významný krok k větší transparentnosti a klidu na obou stranách.

Změny se odehrály i v digitální výuce. Ve výuce anglického jazyka nově začneme od 2. třídy intenzivně využívat aplikaci WocaBee, která dětem mimořádně zábavnou a hravou formou pomáhá rozšiřovat slovní zásobu a odbourávat strach z mluvení. S touto aplikací se navíc plánujeme opět zapojit do celorepublikového šampionátu. Věříme na naše úspěchy z předchozích dvou let a pevně doufáme, že na ně letos navážeme!

Zahrada plná pohybu a první kroky za vědou

Skvělá novinka potěšila především předškoláky a nejmladší žáky – na zahradě mateřské školy vyrostlo zcela nové dopravní minihřiště. To kromě školky aktivně využije i základní škola v rámci pravidelné dopravní výchovy. Děti si tak mohou přímo v bezpečném areálu na vlastní kůži vyzkoušet, pomocí autíček a figurek, pravidla silničního provozu jako chodci i cyklisté. Již během prvních dnů ostrého provozu přineslo hřiště řadu úsměvných momentů a originálních dopravních situací z dětské perspektivy.

Žáci 3. a 4. ročníku zase hned v úvodním týdnu školního roku vyrazili za poznáním na **Festival vědy a techniky do Brna**.

Bohatý program plný interaktivních exponátů a pokusů jim umožnil nahlédnout do tajů vědy zblízka, a tak trochu jinak než z lavic učebnic. Akce plná objevování a nakažlivého nadšení se stala perfektním a inspirativním startem do nového školního roku.

Sdílíme zkušenosti v rámci regionu

Naše škola se neustále rozvíjí i navenek. Aktuálně se pečlivě připravujeme na roli hostitele a organizátora **regionálního školení MAS**, které u nás přivítá pedagogy a zástupce škol z celého rosického regionu. Velmi si ceníme příležitosti podílet se na vzájemném setkávání, sdílení dobré praxe a rozvoji vzdělávání v našem širším okolí.

Věříme, že všechny tyto kroky přispějí k tomu, aby se u nás dětem, rodičům i celému zaměstnaneckému týmu pracovalo a žilo co nejlépe. Děkujeme všem, kteří se na těchto pozitivních změnách jakkoliv podíleli, a už teď se těšíme na další podzimní zážitky a novinky!

Za školní kolektiv Zdeněk Kříž

MLADÍ HASIČI VYSOKÉ POPOVICE

Psali jsme „kdo ví?“... Teď už víme. Máme bronz! 🏆

Možná si vzpomínáte, že jsme náš poslední článek zakončili trochu otevřeně. V době jeho psaní nás totiž teprve čekal vrchol sezóny – Mistrovství České republiky v Hlinsku. Tehdy jsme napsali:

„A kdo ví? Možná právě republikové mistrovství přinese další úspěchy a stane se námětem na samostatný článek.“

Takže ano – tenhle článek vám vlastně tak trochu dlužíme. A máme obrovskou radost, že ho můžeme napsat!

Bronz z Mistrovství České republiky!

Mladí hasiči z Vysokých Popovic se v Hlinsku postavili těm nejlepším týmům z celé republiky. A rozhodně to nebyl závod, ve kterém by nám všechno vyšlo podle představ.

Jednou z disciplín byl požární útok. Ten se nám podařilo zvládnout spíše průměrně a bylo jasné, že pokud chceme pomýšlet na přední příčky, budeme muset zabrat v dalších disciplínách.

Čekala nás také premiéra v podobě uzlové štafety. Byla to pro nás úplně nová zkušenost a tentokrát se nám příliš nedařilo.

Naštěstí však uzlová štafeta neměla vliv na celkové hodnocení, takže jsme si ji mohli především vyzkoušet, zjistit, co taková disciplína obnáší, a odvézt si další zkušenost do budoucna. A kdo ví – třeba se nám bude ještě někdy hodit. 😊

A právě proto pro nás byla naprosto stěžejní klasická štafeta. V tu chvíli už šlo opravdu o hodně. Děti dokázaly zabrat přesně ve chvíli, kdy to bylo nejvíce potřeba, a předvedly skvělý výkon.

🏆 **Ve štafetě jsme vybojovali 2. místo** – a právě tento výsledek byl rozhodující pro naši cestu k celkovému bronzu.

K tomu jsme přidali také skvělý individuální úspěch:

🏆 **3. místo v běhu jednotlivce**

A když se všechny výsledky sečetly, přišla zpráva, ve kterou jsme doufali:

🏆 3. MÍSTO V CELKOVÉM HODNOCENÍ MISTROVSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY!

Navíc jsme se díky výsledku stali nejlepším týmem z Moravy.

O to větší radost z bronzu máme. Nebyl totiž výsledkem závodu, ve kterém by všechno vyšlo dokonale. Naopak. Něco se povedlo, něco méně, někde jsme sbírali úplně nové zkušenosti. Ale když bylo potřeba zabojet, tým to dokázal. A právě to je pro nás možná ještě cennější než samotná medaile.

Za několika minutami závodů se přitom skrývaly měsíce tréninků, příprav, nervozity, povedených i méně povedených pokusů, a hlavně spousta společně stráveného času.

Velké poděkování proto patří především našim mladým závodníkům za jejich nasazení, bojovnost a týmového ducha. Stejně tak rodičům a všem, kteří nám během celé sezóny pomáhali a drželi palce.

Samostatné poděkování patří také obci Vysoké Popovice, která nás na cestu na republiku pořádně „vyzbrojila“. 😊 Naši závodníci dostali **trička a teplákové soupravy**, díky kterým jsme mohli do Hlinska vyrazit nejen připraveni závodit, ale také jako jeden tým i navenek. **Děkujeme obci za podporu našich mladých hasičů – moc si jí vážíme!**

Prázdniny jsou za námi. Jdeme znovu na to!

Po takovém zakončení první poloviny sezóny jsme si všichni zasloužili trochu odpočinku. Přes prázdniny jsme nabrali síly, užili si léto a teď už je čas znovu about sportovní boty. Právě tento týden nás čeká první středeční schůzka po prázdninách a s ní začíná také příprava na další závody.

Dlouho zahálet totiž nebudeme. Už začátkem října nás v Rosicích čeká TFA Hasiči bez ohně, a tak se vrátíme k tréninkům, fyzice a všemu, co k přípravě patří.

Nová část sezóny tedy začíná a jedno víme jistě – budeme zase makat!!!

*Za Mladé hasiče Vysoké Popovice
Veronika Ingrštová*

Ve fotbalovém klubu HI POP jsme se během léta rozhodně nenudili. Vedle příprav na novou sezonu se členové pustili také do zvelebování areálu a zázemí pro návštěvníky.

Na konci sezony 2025/2026 jsme se umístili na 6. místě s 33 body. Skóre jsme měli aktivní 72:57. Na konci června jsme vybudovali posezení u kabin. Drobnější práce jsme si udělali sami formou brigád. V kabinách jsme vybudovali nový výčep a začali jsme nabízet druhé pivo. Doufám, že změna se líbí a budeme rádi za plnou hospůdku.

Na podzim jsme zajistili posily do týmu, protože hráčů není nikdy dost. Na konci srpna jsme měli volný los, a tak jsme na hřišti uspořádali akci pro děti a místní fotbalové příznivce.

V podzimní sezoně máme prozatím odehrány tři venkovní zápasy a jeden domácí. Zatím máme 4 body a v tabulce se nacházíme na 8. místě. Na podzim nás čekají ještě čtyři domácí zápasy a budeme rádi za podporu našich fanoušků.

Děkujeme všem příznivcům i obci za dosavadní přízeň a těšíme se na viděnou na hřišti.

Za SK Vysoké Popovice Tomáš Martinka

VYSOKOPOPOVICKÉ HODY 2026

Letošní hody jsou za námi a my můžeme s radostí říct, že se opět vydařily na výbornou! V sobotu 22. srpna ožily Vysoké Popovice barvami krojů, zpěvem a dobrou náladou. Letošního průvodu se zúčastnilo 12 krojovaných párů a 18 dětí, kterým do kroku i ke zpěvu hrála naše oblíbená kapela Šardičanka.

Odpolední program vyvrcholil pod opentlenou májou, kde jsme zaplněnému placu zatančili Moravskou besedu. Kdo s námi slavil, ví, že po odpoledni nekončíme. Večerní hodová

zábava v hospodě U Falka měla grády, tancovalo se až do noci a padla na ni nejedna hlasivka.

Obrovské poděkování směřuje k našemu hlavnímu páru, Jolaně Halačkové a Petru Horákovi, kteří celou akci opět s přehledem ukočírovali. Největší dík ale patří vám všem, kteří jste nás přišli podpořit. Hody dělají lidé a díky vám to byl zase nezapomenutelný víkend!

Už teď se těšíme na příští rok.

Vysokopopovická chasa

CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

V sobotu 5. září 2026 se náš les proměnil v kouzelné místo plné pohádkových bytostí, dobrodružství a zábavy. Konala se totiž oblíbená dětská akce Cesta pohádkovým lesem.

Vydaly se na ni desítky malých dobrodruhů, kteří na jednotlivých stanovištích plnili nejrůznější úkoly a dokazovali svou odvahu, šikovnost, důvtip i fantazii. V lese na ně čekaly Čarodějnice, Western, Hraničáři, Ledové království, Shrek, Harry Potter, Včelky, Airsoft, Sněhurka, Princezna ze mlejna, Cesta kolem světa za 80 dní a Tetky kořenářky. Každé stanoviště nabídlo dětem něco jiného a společně vytvořila pestrou a dobrodružnou cestu plnou zážitků.

A protože žádný správný hrdina nemůže jít do lesa jen tak, na začátku cesty čekal na děti král s královnou, kteří letos slavnostně pasovali celkem 274 rytířů a rytířek. Všichni si tak odnesli nejen krásné vzpomínky, drobné dárky, ale i dobrý pocit, že svou pohádkovou výpravu úspěšně zvládli.

A ani tentokrát jsme nezapomněli na dospělé! Pro ně byla připravena speciální soutěž v podobě policejních případů převedených do pohádkového světa. I dospělí tak museli zapojit hlavu, hledat stopy, přemýšlet a ukázat, že se v pohádkách a záhadách jen tak neztratí.

Velké poděkování patří všem, kteří se na přípravě a průběhu akce podíleli. Děkujeme všem, kteří pomáhali s přípravou stanovišť, vymýšlením úkolů, stejně jako těm, kteří věnovali svůj čas přímo v den konání akce.

Těšíme se zase někdy příště

Pořadatelé

Tři středeční večery, které stály za to

Letošní ročník dokumentárního filmového klubu PYXLA máme za sebou. Od června do srpna jsme se ve Vysokých Popovicích scházeli vždy ve středu ve 20:30 postupně u tří dokumentů, které rozhodně nepatří mezi oddechové letní sledování — a právě proto dávaly smysl.

Program otevřel 17. června snímek Raději zešítet v divočině, portrét bratrů Františka a Ondřeje, novodobých šumavských poustevníků, kteří se otočili zády k modernímu světu. Film Mira Rema si podmanil diváky i kritiky a odnesl si Křišťálový glóbus z Karlových Varů i Českého lva. 22. července následovaly Hranice věrnosti — mimořádně intimní sonda do otevřených vztahů a do otázky, kde končí svoboda a začíná zrada. Sezónu uzavřel 19. srpna Pan Nikdo proti Putinovi.

Témata byla náročná: odchod ze společnosti, tabuizovaná podoba partnerství, propaganda ve školních lavicích. Přesto — nebo právě proto — si filmy našly diváky. Ukázalo se, že o silné příběhy je zájem i v obci naší velikosti a že se lidé nebojí přijít na film, u kterého se nedá jen tak vypnout.

Největší návštěvnost letos zaznamenal právě Pan Nikdo proti Putinovi, film oceněný Oscarem. Unikátní svědectví ruského učitele z maloměsta, který tajně natáčel, jak se běžná škola mění v nástroj režimu, provokovalo k debatě o hodnotě svobody a o odvaze jednotlivce postavit se celému systému. Po projekci se ještě dlouho diskutovalo — a to je přesně ten okamžik, kvůli kterému filmový klub děláme.

Zájem diváků nás motivoval a zároveň zavázal. Příští ročník tedy opět bude, a chceme, aby byl minimálně stejně silný jako ten letošní. Připravovat se na něj jedeme na Mezinárodní festival dokumentárních filmů Ji.hlava, který se letos koná od 23. října do 1. listopadu a slaví třicáté narozeniny. Čeká nás několik dní promítání, setkávání s tvůrci a producenty a výběr filmů, které bychom rádi přivezli do Popovic.

A rádi bychom také slyšeli vás. Pokud vám letos něco chybělo — jiné téma, víc projekcí, jiný čas než 20:30, promítání pro školáky — dejte nám vědět. Stejně tak uvítáme, když nám doporučíte film, který zaujal vás. Program pro příští rok budeme skládat na přelomu zimy a jara příštího roku. Budeme rádi za jakoukoli zpětnou vazbu.

Děkujeme všem, kteří na projekce chodili, zůstávali na debaty a doporučovali klub dál. Bez vás by mělo promítání jen poloviční smysl. Na další ročník se už teď těšíme a budeme vás o programu včas informovat.

Dok.klub PYXLA, Vysoké Popovice

Druhý letošní kvíz opět přinesl příjemné setkání

V neděli 16. srpna jsme se společně sešli u druhého letošního kvízu. I tentokrát se akce nesla v přátelské atmosféře a nabídla nejen zajímavé otázky, ale také mnoho zábavy a příležitostí strávit hezké odpoledne.

Účastníci si mohli prověřit své znalosti v celé řadě nejrozumnějších témat, která byla pestrá a zajímavá. Nechyběla zdravá soutěživost, smích ani radost ze společně stráveného času. Jsme rádi, že se kvíz opět setkal s tak pozitivním ohlasem, a věříme, že se při dalším kvízu znovu sejdem v hojném počtu.

Monika P., Lenka F., Adéla P.

HISTORICKÉ OKÉNKO

V letošním podzimním čísle si opět připomeňme hodovou tradici v naší obci, tentokrát ale novodobějším snímkem. Ten zachycuje, jak se chasa kolem roku 1970 zastavila před domem čp. 40, kde v tu dobu v provozovně spotřebního družstva Jednota stále vládl pevnou a neochvějnou rukou řezník Josef Drápela (do roku 1978).

Jiří Mrkos, kronikář

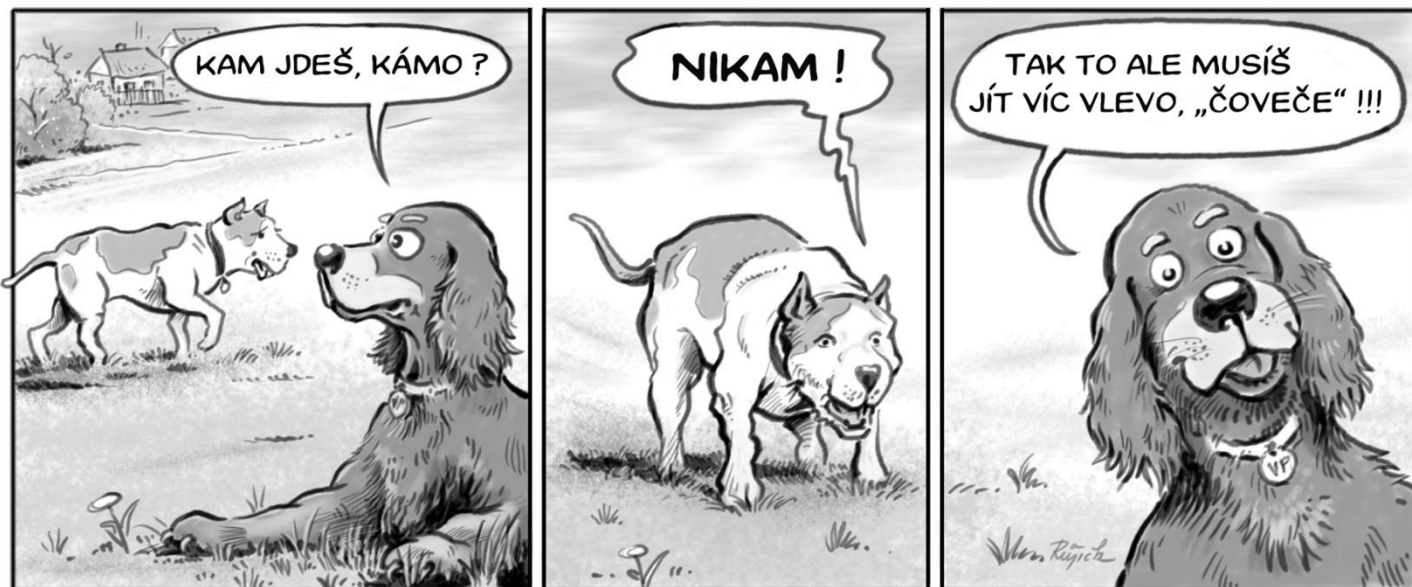

KOLÁČ PRO HOSPIC 2026

Ve středu 7. října 2026 se uskuteční tradiční sbírka Koláč pro hospic, kterou pořádá Oblastní charita Rajhrad. Za svůj dar na podporu lůžkového hospice a mobilního hospice v Rajhradě obdrží dárci jako poděkování symbolický koláč. Svým příspěvkem pomohou přispět na péči o nevyléčitelně nemocné pacienty.

Více informací o sbírce, včetně prodejních míst, bude během září zveřejněno na webových stránkách www.rajhrad.charita.cz.

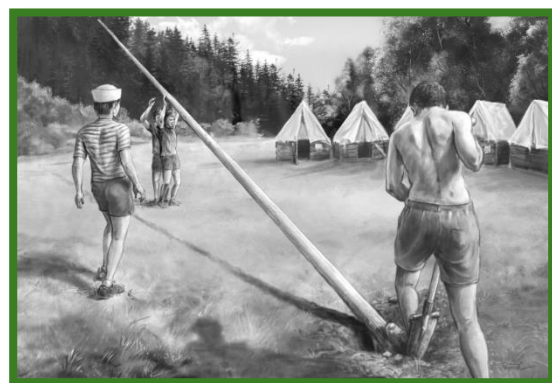
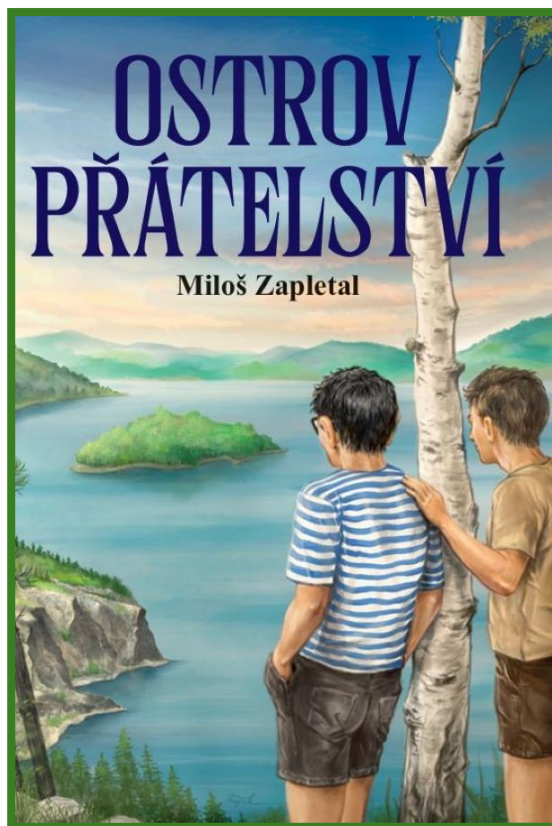
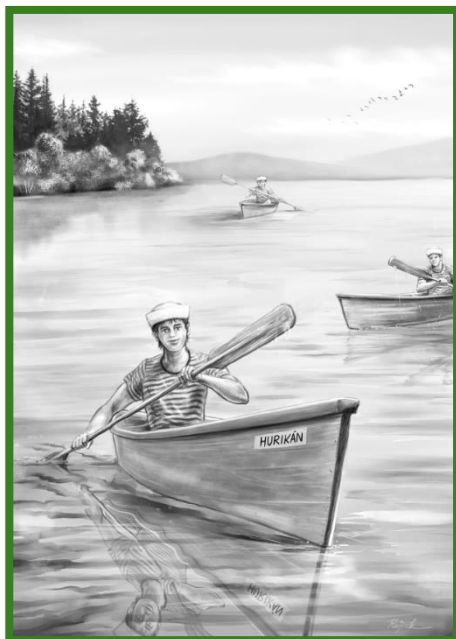

KNIŽNÍ NOVINKY S POPOVICKOU STOPOU

Na začátku nového školního roku přichází na pulty knihkupectví nové, již třetí vydání oblíbeného dobrodružného románu *Ostrov přátelství* od spisovatele Miloše Zapletala. Příběh z prostředí vodáckého tábora oddílu Sedmička na Sečské přehradě nyní vychází v moderní podobě, o jehož vizuální stránku se postaral Dan Růžička. Navázal tak na svou práci na nedávném novém vydání románu *Sedmička*, jenž dějově *Ostrovu přátelství* předchází. A na nové vydání čeká rovněž román *Cvoci*, který volně uzavírá příběhy oddílu Sedmička a který také doprovodí novými ilustracemi Dana Růžičky.

A o víc! Přes zimní období se Dan Růžička chystá pracovat na novém, přibližně 45stránkovém komiksu s Rychlími šípy nazvaném *Poselství ze Stínadel*. Pokud jste tedy fanoušky legendární foglarovské party, máte se rozhodně na co těšit.

Od střepů v urně k volebním lístkům aneb Jak se rodilo volební právo

Někdo ve svátečním a s hrdostí, jiný v pracovním a ve spěchu, někdo s pohrdavým úšklebkem vůbec. Ale všichni starší 18 let dnes vnímáme jako naprostou samozřejmost své volební právo. Právo přijít do volební místnosti, prokázat svoji totožnost, upravit v soukromí hlasovací lístek a vhodit jej do zapečetěné urny. Historie svobodných voleb je však překvapivě krátká. Ještě před dvěma staletími neměla většina obyvatel Evropy právo volit vůbec, a to nemám na mysli pouze ženy, které získaly volební práva až ve 20. století.

Ze školy si většina z nás pamatuje, že za kolébku demokracie (z řečtiny překládáno jako vláda lidu) jsou označovány starověké Atény. Občané zde rozhodovali přímo na lidových shromážděních. Hlasování probíhalo zdvižením ruky nebo pomocí kamínků a střepů vyhazovaných do amfor. Ovšem tato slavná demokracie zdaleka nebyla tak všeobecná, jak by se mohlo zdát. Hlasování se mohli účastnit pouze svobodní muži starší 18 let s prokazatelným athénským původem, kteří zdárně ukončili dvouletý vojenský výcvik. Jednalo se tehdy zhruba o 10 – 15% tehdejší athénské populace. (Pro srovnání, v České republice má dnes volební právo zhruba 75% z celkového počtu občanů.) Každopádně později ve středověku o správě zemí rozhodovali pouze panovníci, šlechta a představitelé měst. Po mnoho staletí tak o skutečných volbách v dnešním smyslu nemůže být řeč vůbec. Z tohoto úhlu pohledy tedy sláva pokrokovým Athénám.

První moderní volební systémy v Evropě vznikaly až během 19. století. V habsburské monarchii, jejíž součástí byly i české země, se po revolučním roce 1848 začaly vytvářet první zastupitelské orgány. Volební právo však bylo značně omezené a už vůbec ne rovné. Volit

mohli pouze muži starší 24 let splňující přísné majetkové a daňové podmínky a platilo jednoduché (dnes naprosto absurdní) pravidlo. Čím byl člověk bohatší, tím větším volebním právem disponoval. Hlas velkostatkáře měl několikanásobně větší význam než hlas obyčejného, byť majetného, venkovana. Navíc z voleb zůstávali vyloučeni dělníci, vojáci, sloužící a samozřejmě i většina žen. Přepočítáno na procento, k volbám se opět nedostalo více než 15% populace.

Významným mezníkem se stal rok 1907, kdy bylo v rakouské části monarchie zavedeno všeobecné a rovné volební právo pro muže. Stále platil věkový limit 24 let a rovněž vyloučení vojáků a četnictva. I tak šlo o průlom, který umožnil účast na volbách i širším vrstvám obyvatel – nyní už se pohybujeme okolo 25% tehdejší populace. Ženy samozřejmě stále volit nemohly.

Ty u nás získaly volební právo teprve se vznikem Československa při komunálních volbách v roce 1919 a následně i při parlamentních volbách v roce 1920. Československo se tak zařadilo mezi poměrně pokrokové evropské státy. Pro zajímavost: První zemí, která zavedla všeobecné volební právo žen, byl roku 1893 Nový Zéland, následovala v rychlém sledu většina severských zemí a za nimi v těsném závěsu, v roce 1917, získaly ženy volební právo v Rusku!

Po roce 1919 se tak u nás volební síla obyvatelstva téměř zdvojnásobila, když dosáhla k 45% celkové populace. Věková hranice volebního práva se snížila u většiny typů voleb na 21 let, bez volebních práv nadále zůstávali aktivní vojáci a četnictvo.

A jak to bylo ve Vysokých Popovicích? Ty byly po staletí (od doloženého roku 1228) součástí vrchnostenské správy rosického

panství. Jak už bylo řečeno, obyvatelé tehdy neměli žádnou možnost volit obecní představitele. Obce spravovala vrchnost prostřednictvím rychtářů a dalších úředníků. První skutečné obecní volby mohly ve Vysokých Popovicích proběhnout až po zavedení moderní obecní samosprávy v habsburské monarchii roku 1848. Naše obec disponovala samostatnou správní jednotkou od roku 1950. Právo volit do obecního zastupitelstva však připadalo jen majetným mužům splňujícím přísné daňové podmínky.

Uplynulo 200 let a situace nejen u nás ve Vysokých Popovicích je zcela odlišná. Zdejší vrchnostenské úředníky vystřídal klasické demokratické zastupitelstvo a volby dávno

přestaly být výsadou hrstky nejbohatších mužů – v současnosti má v obci volební právo 81% všech obyvatel. O dalším rozvoji a směřování obce tak svobodně rozhoduje přibližně 630 nás – místních občanů. A o tom, že nám na naší obci záleží, vypovídají statistiky, podle kterých se účast v místních komunálních volbách stabilně drží nad celostátním průměrem. Nejvyšší doložená účast v novodobé historii naší obce byla zaznamenána v roce 2014, kdy své zástupce přišlo zvolit 58,04% registrovaných voličů.

Tak co? Zkusíme toto číslo letos společně pokořit?

Alena Blatanová

POVYK, čtvrtletní zpravodaj obce Vysoké Popovice * Toto číslo vyšlo 30. září 2026

Vydává Obecní úřad Vysoké Popovice – místním občanům zdarma

Šéfredaktor, jazyková úprava: Mgr. Alena Blatanová

E-mailová adresa pro zasílání příspěvků, případně inzerce: obec@vysoke-popovice.cz

Grafická úprava a tisk: Kopírovací centrum Pamiro team, Rosice

Evidenční číslo Ministerstva kultury ČR: MK ČR E 17615